

OOSTKAMP – GASTON ROELANDTSSTRAAT

2016G173 en 2016I222 Archeologienota DEEL 2: Verslag van resultaten

Pieter LALOO
Jasmine CRYNS
Jari MIKKELSEN

Project:

Oostkamp – Gaston Roelandtsstraat

Opdrachtgever:

Groep Vanhee bvba
Kortrijksestraat 439
B-8020 Oostkamp
Btw BE0817404548

Uitvoerder:

GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba (GATE)
Pieter LALOO

© 2016 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie, zonder toestemming van Ghent Archaeological Team bvba.

Inhoudstabel

Inleiding.....	p.4
DEEL 2 : Verslag van resultaten	
Hoofdstuk 1 : Bureauonderzoek	
1. Beschrijvend gedeelte.....	p.5
2. Assessment.....	p.13
Hoofdstuk 2 : Landschappelijk bodemonderzoek	
1. Beschrijvend gedeelte.....	p.29
2. Assessment.....	p.32
Bibliografie	
Bijlagen	

INLEIDING

De Groep Vanhee wenst op een projectgebied, gelegen op een driehoekig perceel tussen De Gaston Roelandsstraat en de spoorlijn tussen Oostkamp en Brugge een nieuw winkelcentrum aan te leggen. Hiervoor wordt het huidige loodsgebouw afgebroken en komen er een nieuwe commerciële gebouwen op dezelfde locatie.

De kadastrale percelen beslaan samen ca. 1,34ha, hiervan is 0,54ha momenteel bebouwd. De resterende zones zijn momenteel ingericht als parkeerplaatsen. De nieuwbouwconstructies nemen samen opnieuw ca. 0,56ha in en ook de parking wordt heraangelegd. Hierdoor worden de drempelwaarden inzake bodemingrepen vastgelegd in het Onroerend Erfgoeddecreet overschreden en moet een archeologienota worden opgesteld.

GATE werd door architectenbureau Vyvey & Partners nv aangesteld om deze archeologienota door middel van een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem op te maken. Gezien de gronden momenteel nog niet in volle eigendom zijn van de bouwheer en bovendien ook bebouwd en in gebruik zijn, is het momenteel niet mogelijk om een vooronderzoek met ingreep in de bodem uit te voeren, daarom wordt hier gebruik gemaakt van de uitzonderingsprocedure waarbij een archeologienota op basis van een bureauonderzoek en een landschappelijk booronderzoek wordt opgemaakt en indien noodzakelijk een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem wordt geadviseerd.

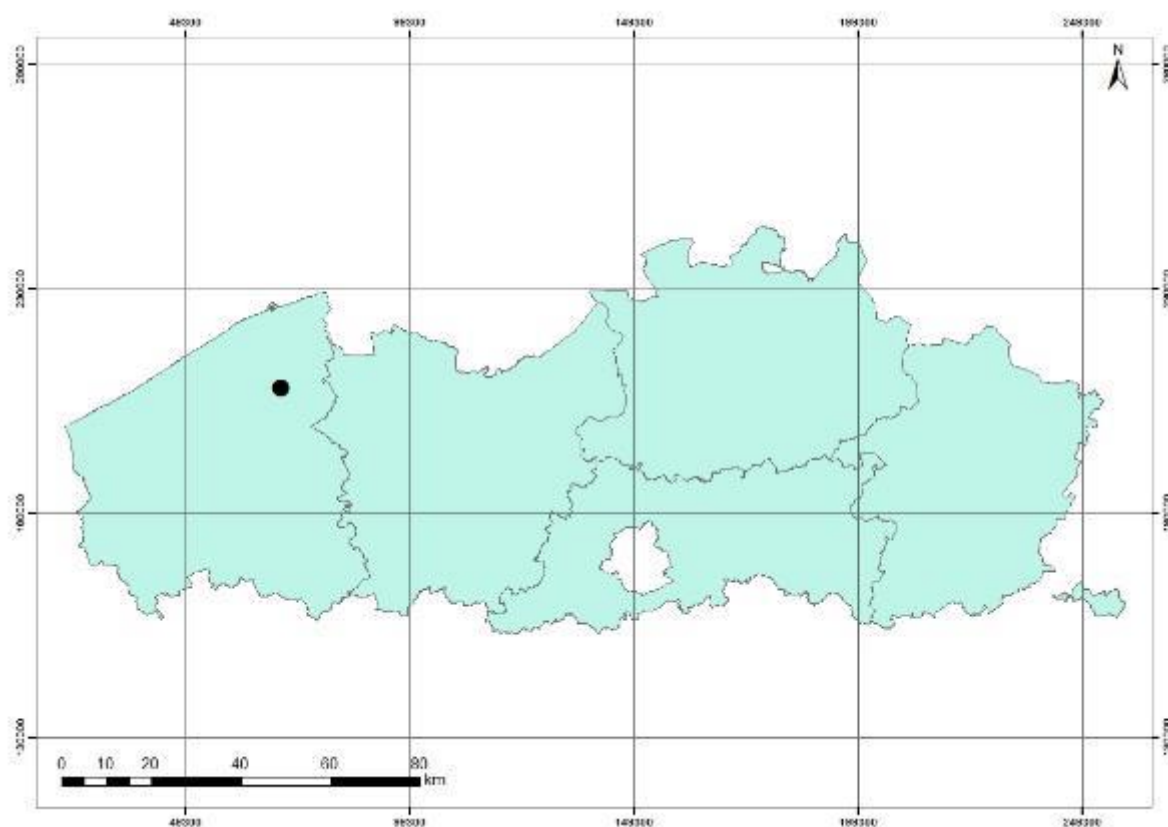
DEEL 2: Verslag van resultaten

1. Hoofdstuk 1 : Bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

1.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode van het vooronderzoek	2016G173	
Eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan		
Naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	Pieter Laloo, OE/ERK/Archeoloog/2015/00074	
Bounding box:	x_1	y_1
	70475.534	207721.095
	70587.982	207721.756
	70474.872	207559.699
	70589.305	207559.037

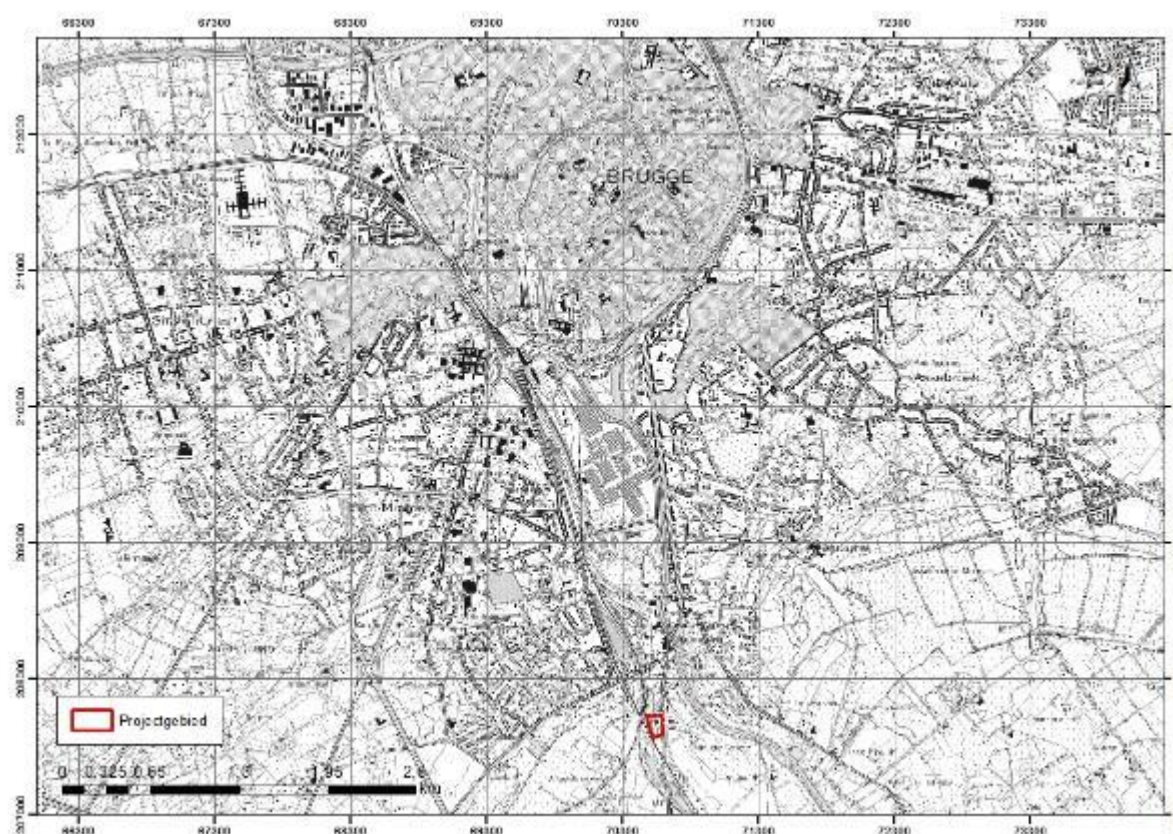
Figuur 1 : Situering t.o.v. Vlaanderen

Het projectgebied bevindt zich ter hoogte van de spie tussen De Gaston Roelandtstraat en de spoorlijn Oostkamp-Brugge (prov. West-Vlaanderen).

De percelen zijn kadastraal gekend als Oostkamp, Afdeling 2, Sectie H, perceelsnummers 399h.

Figuur 2 : uitsnede kadasterkaart met aanduiding projectgebied.

Figuur 3 : Ligging projectgebied t.o.v. de topografische kaart (Bron: © NGI).

Begin- en einddatum van de uitvoering van het onderzoek	Het bureauonderzoek in functie van de archeologienota ging van start op 15 juli en werd beëindigd op 20 juli 2016.
Relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed	Bureauonderzoek

Overzichtsplan met afbakening van verstoorde zones.	Er zijn in het plangebied geen zones die op het geoportaal aangeduid zijn als gebieden waar geen archeologisch erfgoed meer te verwachten valt. Binnen het projectgebied zijn er wel het bestaande loodsgebouw en bijhorende parking waarvan op dit moment geen kennis voorhanden is omtrent de exacte verstoringsdiepte ervan.
---	---

Figuur 4: Projectgebied met aanduiding van de reeds verstoord zones (rood) t.o.v. orthofoto (2015) (Bron: © AGIV).

1.1.2 Archeologische voorkennis

Binnen het projectgebied zelf zijn nog geen archeologische sites aangetroffen. In de omliggende regio vermeldt de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) wel diverse archeologische vindplaatsen die als gevolg van historisch onderzoek, mechanische prospectie, veldprospectie, metaaldetectie of als toevallsvondst aan het licht werden gebracht. In de onmiddellijke nabijheid vonden ook enkele archeologische onderzoeken plaats in een recent verleden. Deze vindplaatsen worden bij hoofdstuk 2.3 verder toegelicht.

1.1.3 De onderzoeksoopdracht

1.1.3.1 Vraagstelling met betrekking tot het onderzochte gebied

Op basis van verscheidene bronnen zoals de nog aanwezige erfgoedwaarden, de landschapshistoriek, de topografie, de geomorfologie, het bodemgebruik, de vegetatie en de historische ingrepen wordt een waardering van het archeologisch potentieel binnen het projectgebied vooropgesteld.

Specifieke vragenstellingen met betrekking tot de projectzone zijn:

- Zijn er sporen aanwezig? Zijn die sporen natuurlijk of antropogeen?
- Wat is de relatie tussen de bodem(horizonten) en de archeologische sporen?,
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kunnen op basis van de sporen reeds uitspraken worden gedaan over landschapsinrichting/-gebruik (structurende lijnelementen, ...)?
- Is er sprake van een nederzetting, artisanale zone of funeraire site of combinatie daarvan?
- Welke aspecten verdienen aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

1.1.3.2 Randvoorwaarden

Een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is momenteel, onmogelijk of juridisch, economisch of maatschappelijk onwenselijk voorafgaand aan het aanvragen van de stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning. Het projectgebied is immers nog niet in volle eigendom van de bouwheer en momenteel nog in gebruik als loods en parking.

Daarom wordt geadviseerd voor de uitzonderingsprocedure waarbij een nota wordt aangeleverd op basis van een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. In dit bureauonderzoek wordt nagegaan of er op het projectgebied een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk is en of (gedeeltelijke) vrijgave mogelijk is.

1.1.3.3 Beschrijving van de door de initiatiefnemer geplande werken en bodemingrepen, geïllustreerd met een overzichtsplan en doorsneden

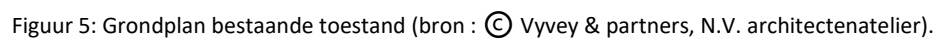
Groep Vanhee plant de ontwikkeling van 4 handelsruimtes ter hoogte van Gaston Roelandstraat 1, 8020 Oostkamp. Naast de constructie van een nieuw warenhuis worden drie aaneensluitende handelspanden aangelegd en het oude loodsgebouw afgebroken. Vyvey & partners architectenatelier uit Nieuwpoort leidt deze werkzaamheden in naam van Groep Vanhee. Het nieuwe warenhuis wordt in het noordelijke gedeelte van het driehoekige projectgebied aangelegd, de drie aaneensluitende handelspanden zullen in de zuidelijke zone worden opgericht.

De toegangsweg bevindt zich in de oostelijke zone en de resterende zones worden verhard en ingericht als parking. De afbakening van het perceel gebeurt door middel van een groenzone zonder zware ingrepen in de bodem.

De nieuwbouw van het warenhuis zal zo'n 2195m² innemen, de 3 aaneensluitende panden nemen samen ca. 3470 m² in. Samen betekent dit dus 5665m² aan nieuwe gebouwen. In deze zone zal de verstoring max. 1,2m diep gaan ten opzichte van het maaiveld. De gebouwen worden niet onderkelderd en worden gefundeerd op funderingszolen van 1,5 bij 1,5m. Het diepste gedeelte betreft een laad- en loszone voor vrachtwagens in het noordwesten van het projectgebied, net ten westen van het toekomstige warenhuis.

De rest van het projectgebied wordt parkeerzone of groenaanleg. Voor de parkeerzone wordt tot 40cm ten opzichte van het huidige niveau gegraven en een nieuwe asfaltlaag met onderfundering aangelegd.

De bestaande loodsgebouwen zijn op palen gefundeerd en er is geen kennis omtrent de exacte diepte ervan.

Figuur 6 : Ontwerpplan met aanduiding in stippellijn van het bestaande loodsgebouw (bron : © Vyvey & partners, N.V. architectenatelier).

1.1.4 Beschrijving van de werkwijze en strategie van het vooronderzoek

Gezien dit een archeologienota volgens de uitzonderingsprocedure betreft, is deze archeologienota een nota op basis van een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. De aard van de werken werd daarom afgewogen ten opzichte van de beschikbare kennis van het projectgebied op landschappelijk, historisch-cartografisch en archeologisch vlak om zo tot een inschatting te komen van het archeologisch potentieel van het projectgebied.

Hierbij werd alle relevante informatie in een GIS-laag geïmporteerd en geprojecteerd ten opzichte van de ontwerpplannen. De resultaten van deze vergelijking wordt in de nota beschreven en weergegeven aan de hand van kaartmateriaal.

Het bureauonderzoek werd uitgevoerd door een erkend archeoloog van GATE.

De nota werd opgemaakt op PC met Office- en Adobe-software. Het bijhorend kaartmateriaal werd aangemaakt in een GIS-omgeving (QGIS). In die GIS werden de digitale ontwerpplannen ingeladen en geprojecteerd ten opzichte van diverse kaartlagen die raadpleegbaar zijn op www.geopunt.be, www.dov.vlaanderen.be, <https://geo.onroerenderfgoed.be/>, www.cartesius.be en de website van de centraal archeologische inventaris (CAI).

Andere bronnen die werden geraadpleegd zijn terug te vinden in de bibliografie. Reden waarom die werden geconsulteerd is logischerwijze het feit dat ze relevante informatie bevatten omtrent het archeologisch potentieel van het gebied en de omliggende regio.

1.2 Assessment

Dit bureauonderzoek plaatst het projectgebied binnen een landschappelijk en archeologisch kader waarbij wordt rekening gehouden met het ontwerpplan van de toekomstige bouwwerken. Deze studie dient als voorbereiding van een eventueel vervolgonderzoek, waar rekening kan worden gehouden met de geplande grondwerken, of de reeds gekende archeologische, geologische en bodemkundige fenomenen. Daarnaast helpt deze voorbereiding mee tot het opstellen van een (vermoedelijke) archeologische verwachting per zone waarmee zowel tijdens toekomstige bouwwerken, als tijdens de uitvoering van het vervolgonderzoek rekening kan worden gehouden. Door raadpleging van de CAI (Centraal Archeologische Inventaris) en archeologische literatuur ten slotte wordt ook nagegaan in hoeverre er gekende vindplaatsen aanwezig zijn in de nabijheid van het onderzoeksgebied.

Deze studie maakt gebruik van verscheidene datasets. Uitgangspunt is het ontwerpplan met informatie over de toekomstige grondwerken, verkregen van de initiatiefnemer. Deze informatie wordt vervolgens geprojecteerd op de bodemkundige, geologische en geomorfologische kaart. Vervolgens worden de historische kaarten als de archeologische inventaris onder de loep genomen om de gekende archeologische sites in en nabij het projectgebied te registreren.

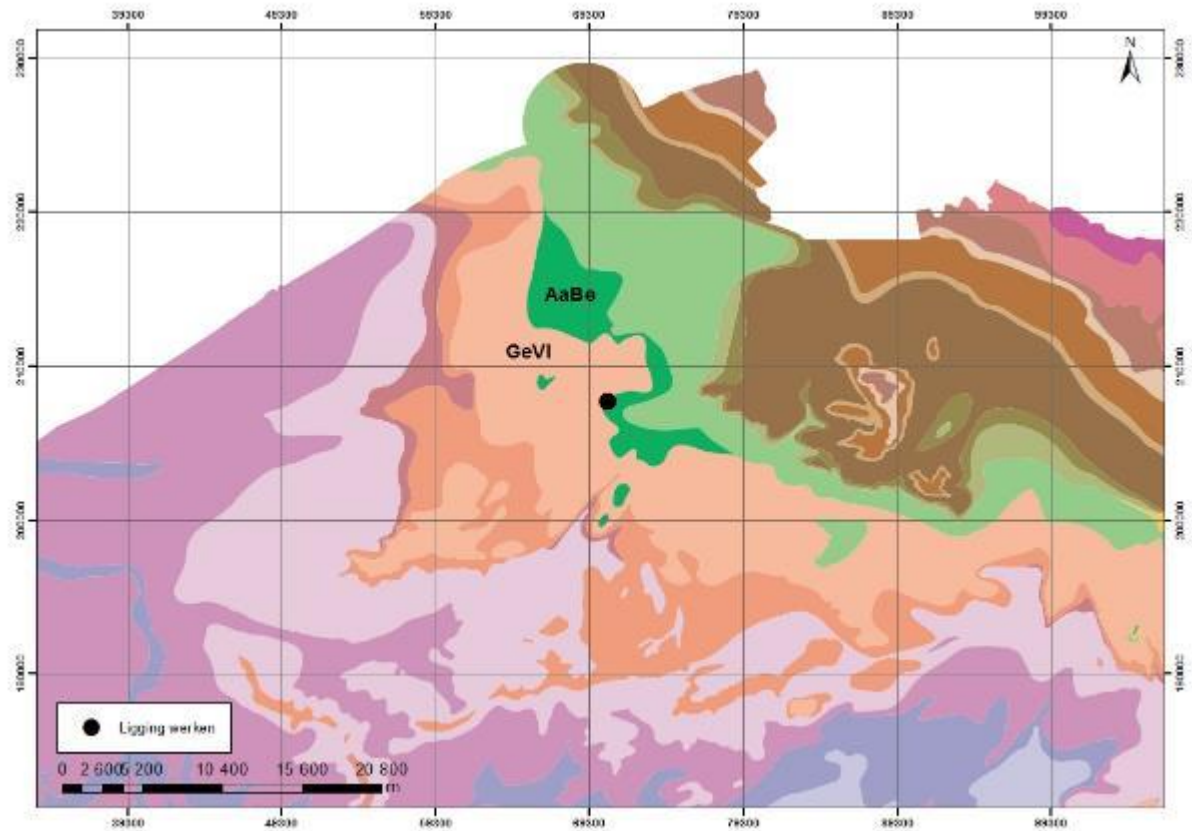
1.2.1 Landschappelijke situering

Geologisch (Jacobs et al. 1990) gezien behoort het projectgebied tot de Tertiaire Formatie van Aalter (Aa Be), Lid van Beernem. Het betreft in hoofdzaak grijsgroen glauconiet- en glimmerhoudend middelmatig fijn tot fijn kleilig zand, compact en licht kalkhoudend. Heel de afzetting bevat groengrijze glauconiethoudende veldsteenstukken, die ofwel verspreid ofwel opgestapeld liggen. Net ten westen van het onderzoeksgebied bevindt zich de Tertiaire Formatie van Gent (Ge), Lid van Vlierzele (Ge VI). Hier betreft het een grijsgroen glauconiethoudend zand met kleilenzen, bovenaan humeuze tussenlagen en plaatselijk dunne zandsteenbankjes. Naar onder toe is het pakket homogeen kleilig, met zeer fijn zand. Het tertiair zit echter zeer diep en is dus irrelevant met betrekking tot archeologisch onderzoek. Voor de vormelijke volledigheid ten opzichte van de Code van Goede Praktijk (CGP) geven we wel de tertiaire kaart mee (fig. 7).

Een quartair geologische kartering (fig. 8) is beschikbaar voor het studiegebied (De Moor & Van De Velde 1994). Op de kaart is de omgeving rond het projectgebied gecodeerd als 3a. Achter deze code schuilt een sedimentopbouw die bovenaan begint met Holocene fluviatiele afzettingen (mogelijk tardiglaciaal=laat-weichseliaan), bovenop eolische sedimenten. Deze zand- of silt sedimenten dateren uit het weichseliaan (laat-pleistoceen), of mogelijk het vroeg-holocene

Vanuit **geomorfologisch** perspectief (fig.9) ligt het studiegebied nabij de quartaire insnijding van de Vlaamse Vallei en de uitlopers hiervan. De huidige beekdalen en vlaktes ten zuiden en ten oosten van Brugge waren veel dieper ingesneden in het Pleistoceen. Dit was een gevolg van veel lagere standen van de zeespiegel tijdens de verschillende ijstijden. In het zuidbrugse dallandschap dat zich tot het zuidoosten van Brugge uitstrekt en een brede komvormige depressie vormt. Straalsgewijs komen hier verschillende dalen samen. De dekzandrug van Maldegem die over Assebroek en Brugge-Sint-Andries verloopt, begrenst het zuidelijke gedeelte. In het oosten wordt het begrensd door de heuvel van Oedelem en in het westen door de versneden noordrand van het plateau van Tielt. Het Zuidbrugse

dallandschap sluit in zuidoostelijke richting aan bij de depressie van het kanaal Gent-Brugge. Het algemeen peil bedraagt er +5 tot +10 m TAW. Het microreliëf werd bepaald door insnijdingen in het fluvioperiglaciaire opvullingsvlak (Deduytsche 1974). Het cultuurlandschap kenmerkt zich door kleine akker- en weilandpercelen, begrensd door struiken, hagen en bomen (De Moor & Van De Velde 1994).

Figuur 7 : Uitsnede uit de Tertiair-geologische kaart (Bron: © <http://dov.vlaanderen.be>).

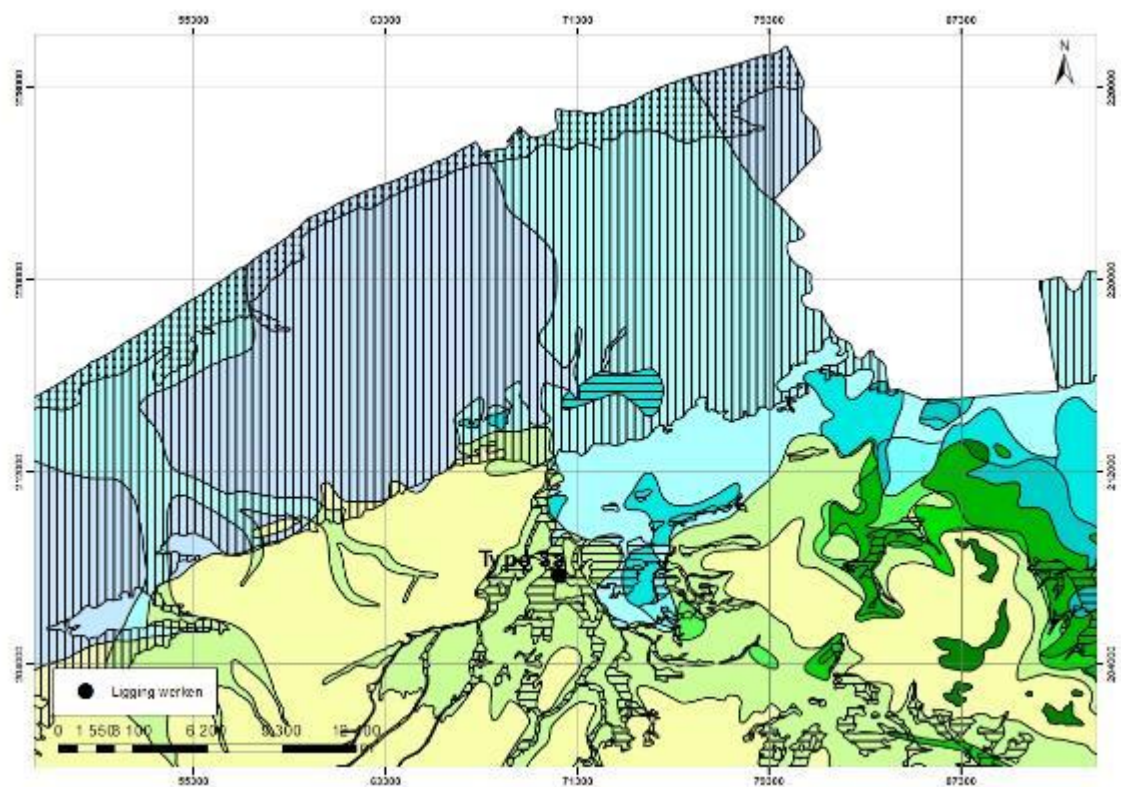
Fysisch geografisch behoort Oostkamp tot zandig Vlaanderen (Houtland) en vormt het een onderdeel van de Vlaamse Vallei. Dit hele reliëfcomplex wordt gekenmerkt door het dagzomen van zandige tot licht zandlemige gronden en staat daarom ook gekend als zandig Vlaanderen (Ameryckx et al. 1995).

Bij de **bodemkartering** werd het studiegebied (fig.10) gekarteerd als Scb. De textuur van de bodems bestaat dus uit lemig zand (S), met zwak gleyige/droge gronden (c). Het gaat bovendien om gronden met een structuur B-horizont, beter bekend als bruine bodems (b). De vraag blijft echter of ter hoogte van het projectgebied wel degelijk Scb-bodems aanwezig zijn. De nabijgelegen terreinen betreffen immers alluviale of colluviale gronden (Sep, SdP-bodems) waar erosie- en sedimentatieprocessen tijdens het Holoceen plaatsvonden. Hierdoor bestaat de kans dat meerdere loopvlaktes in de bodem aanwezig zijn.

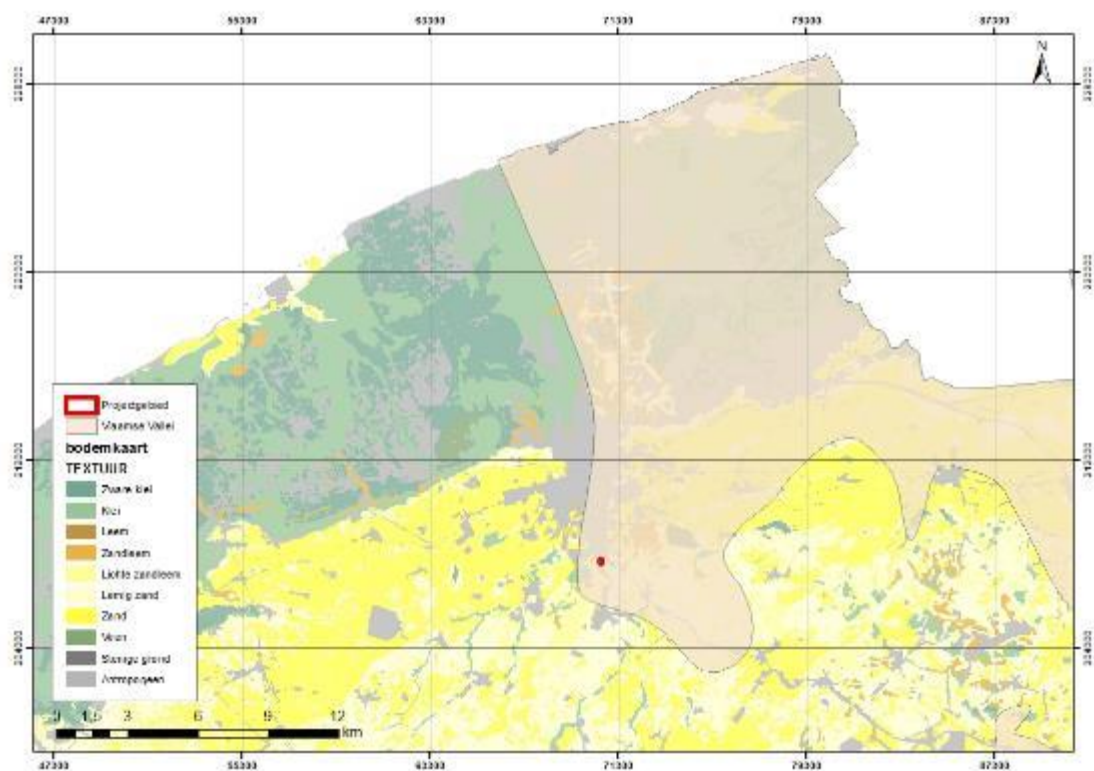
Volgens www.dov.vlaanderen.be is de erosiegevoeligheid binnen het studiegebied onbekend. De naastgelegen percelen duiden op een zeer laag tot verwaarloosbaar effect van erosie op de gronden.

Voor wat betreft de **topografie** zijn we aangewezen op het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II (DHMV II). Als we het afgeleid digitaal terreinmodel (DTM) op ruimere schaal bekijken dan komt duidelijk tot uiting dat het projectgebied zich op iets hoger hevel binnen de huidige beekdalen en vlaktes ten zuiden en ten oosten van Brugge bevindt (fig. 14). De hoogteverschillen zijn eerder minimaal. Op de noord-

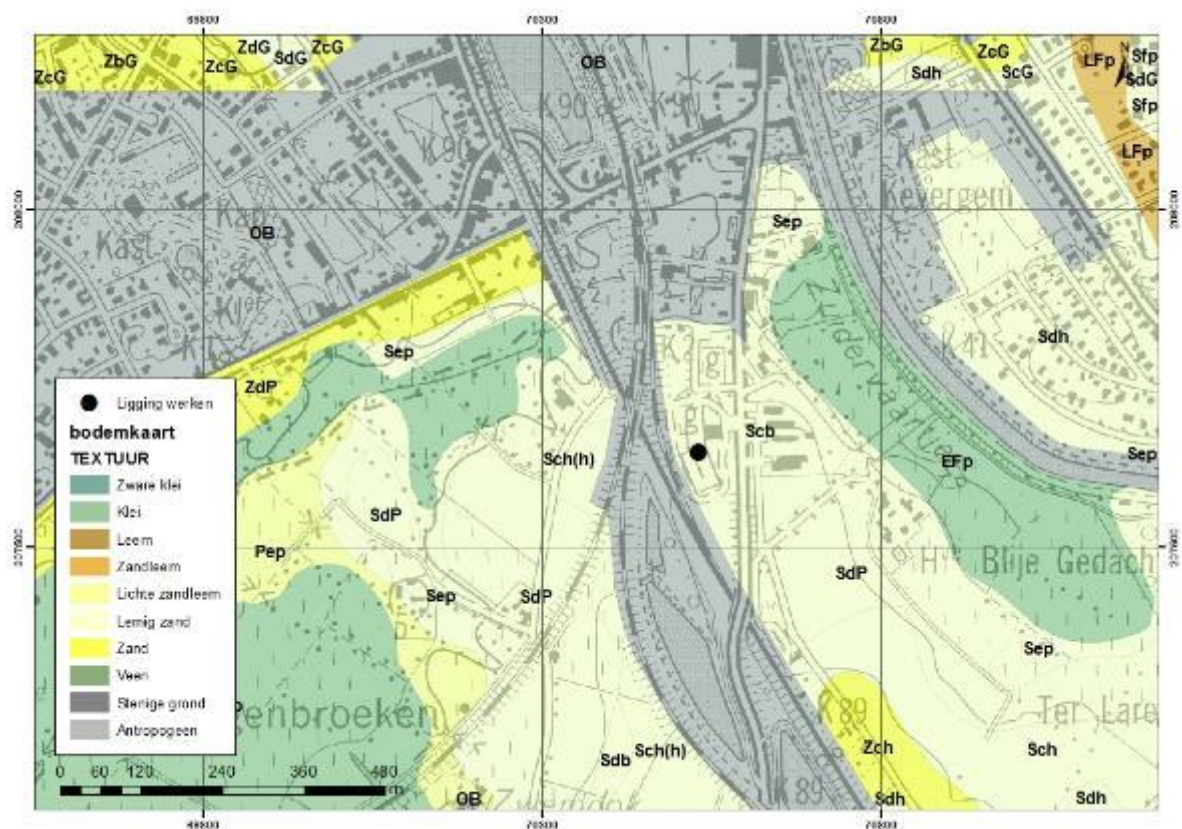
zuid as van het terrein, over een lengte van ca. 140m, evolueert de hoogte tussen de ca. 7,25 en 7,38m TAW.

Figuur 8 : Uitsnede uit de Quartair-geologische kaart (Bron: © <http://dov.vlaanderen.be>).

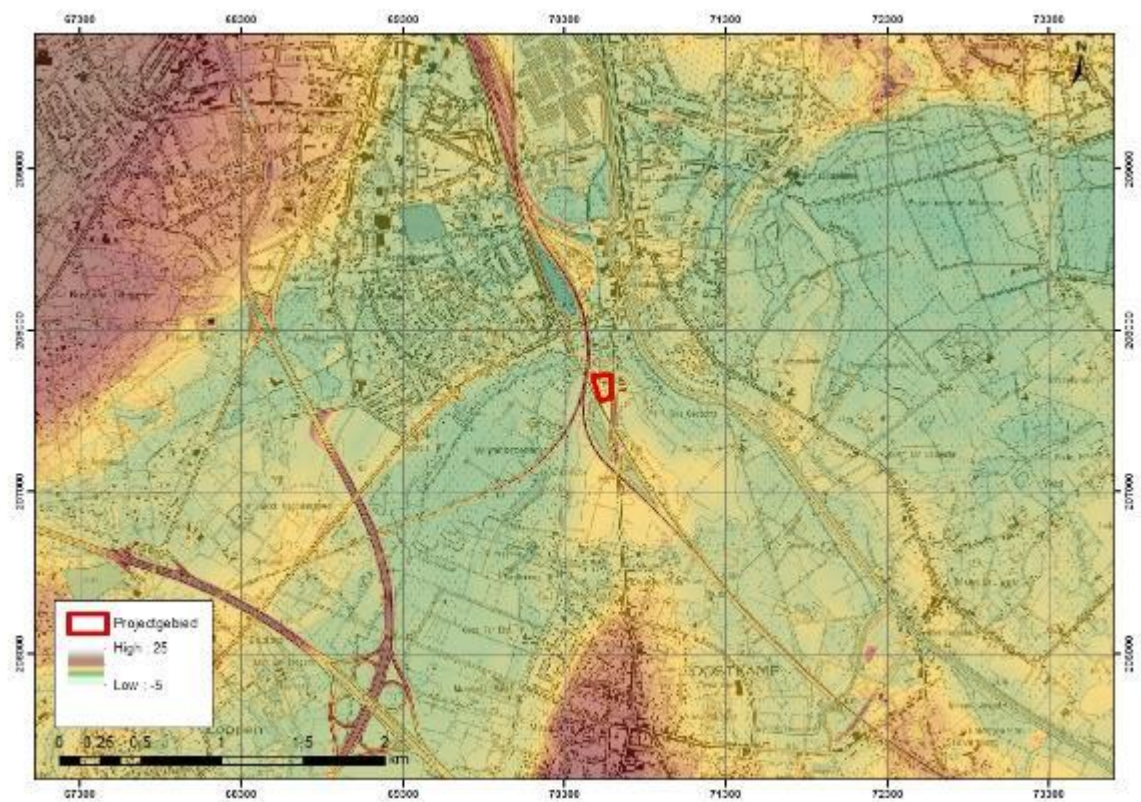
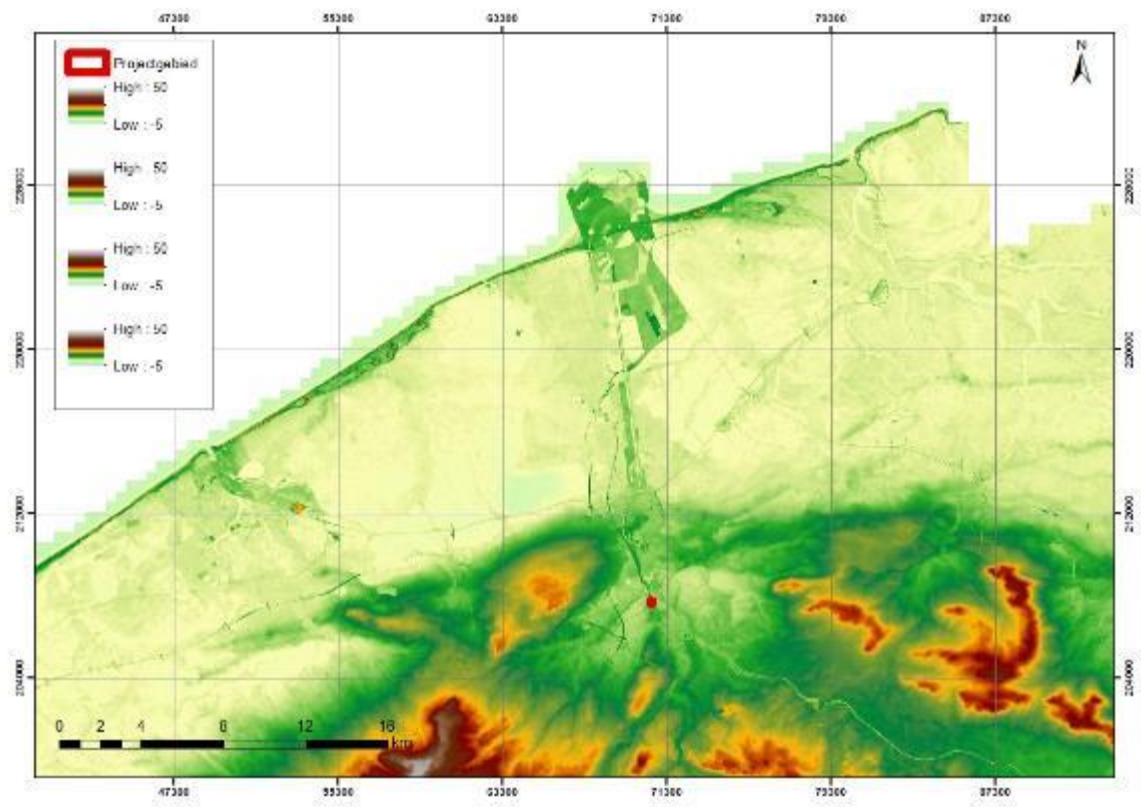
Figuur 9 : Uittreksel van de bodemkaart met aanduiding van het projectgebied en de contouren van de quartaire insnijding van de Vlaamse Vallei.

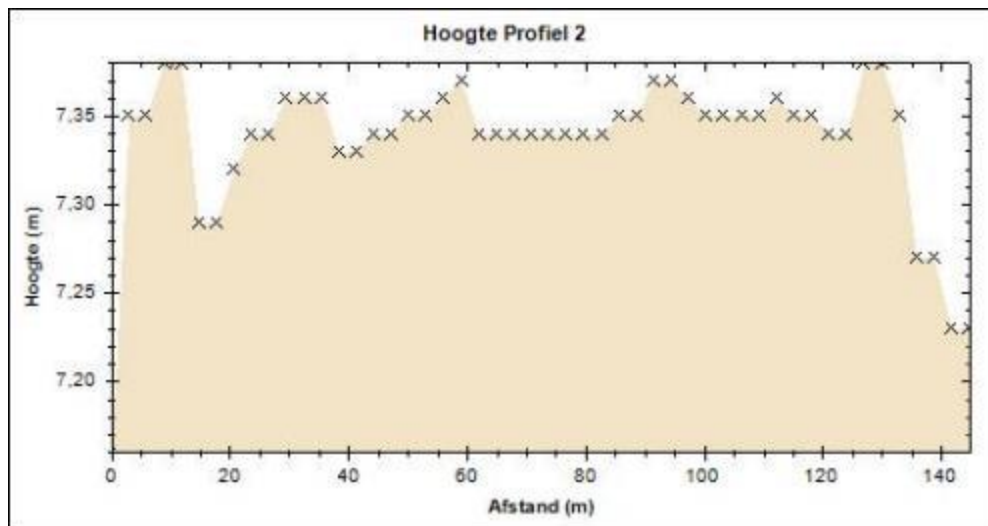
Figuur 10 : Uittreksel bewerkte recente versie bodemkaart <http://dov.vlaanderen.be>.

Figuur 11 : De erosiegevoeligheid van de bodems (Bron: © dov.vlaanderen).

Figuren 12 & 13 : DTM (op basis van DHM VII 1m resolutie - Bron : © AGIV) op resp. ruime en lokale schaal

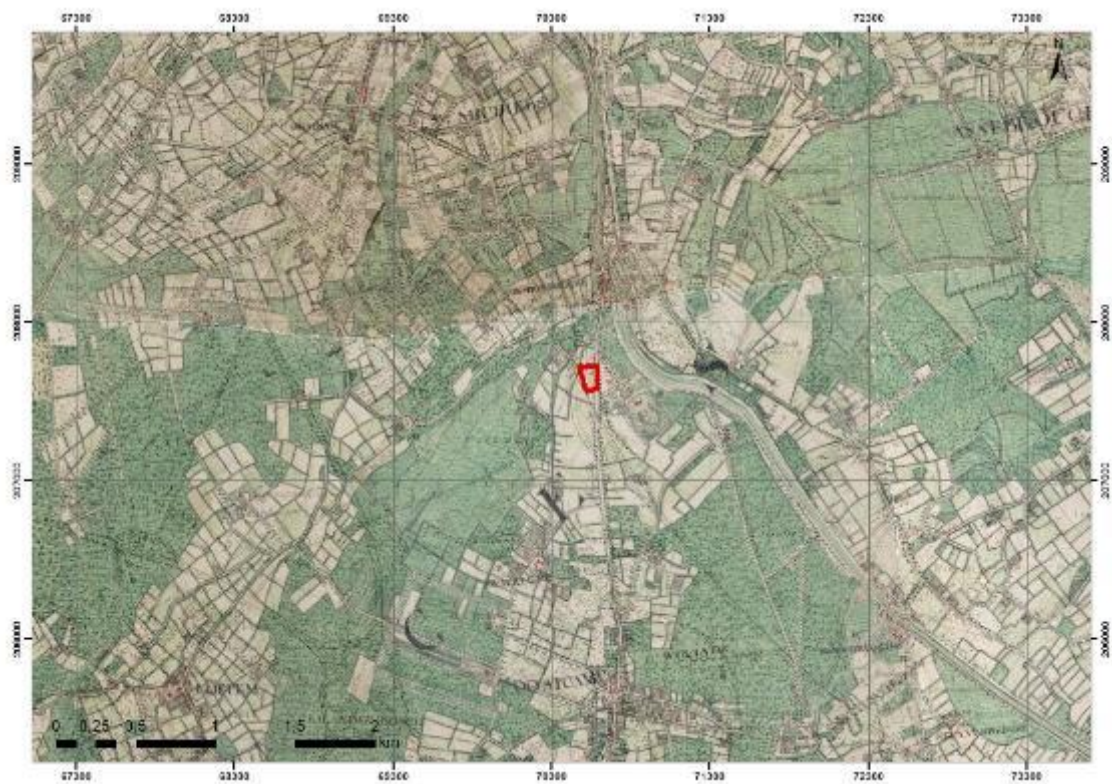

Figuur 14 : Hoogteprofiel van het projectgebied genomen van zuidwest naar noordoost (Bron : © geopunt).

1.2.2 Historisch-cartografische situering

Voor het projectgebied zijn we op historisch vlak gedocumenteerd met de Ferraris (1771-1778; fig.18) -en Popp kaart (1842-1879). We zien op de Ferrariskaart dat het projectgebied als akkerland in gebruik werd genomen. Het projectgebied bevindt zich ten westen van de steenweg tussen Brugge en Oostkamp. Verder wordt het projectgebied geflankeerd door twee kasteelhoeves (Hof van Reydam-75011; en hof van Perse). Daarbuiten werd weinig bewoning waargenomen.

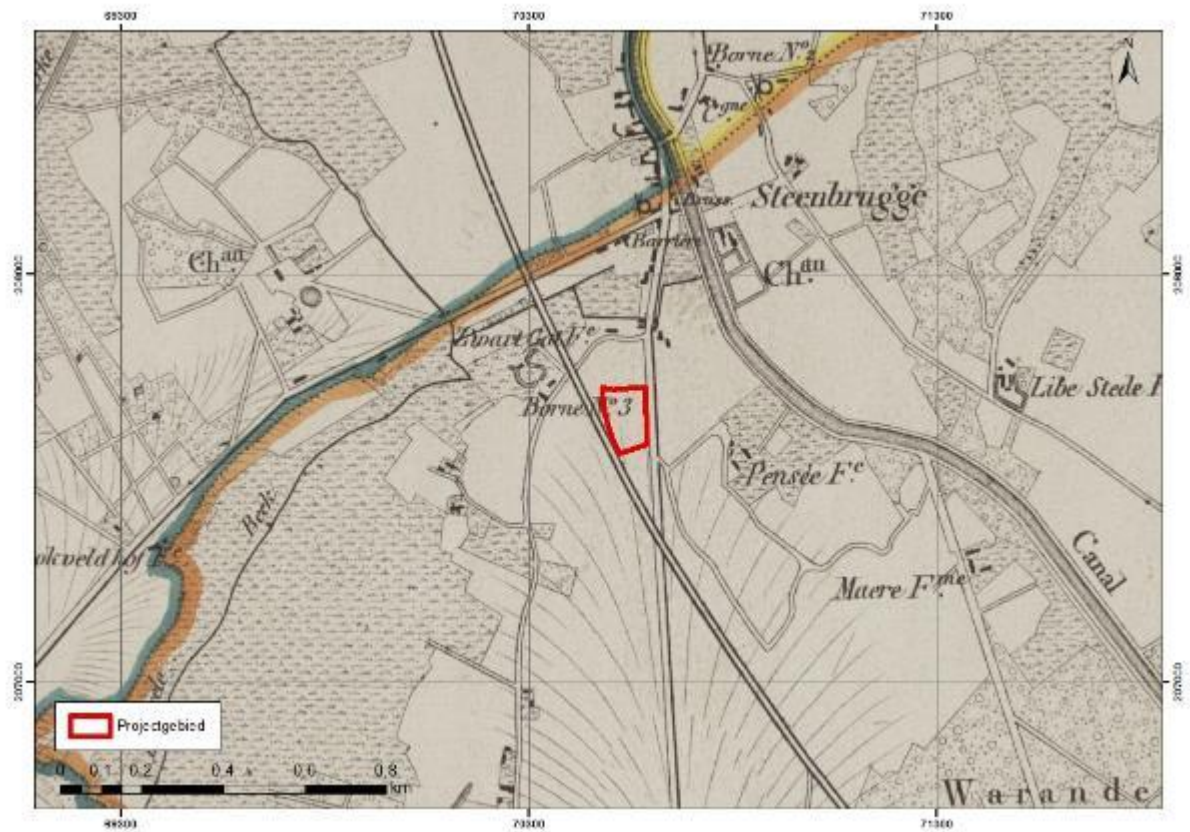
Midden 19de eeuw is er binnen het gebied nog steeds geen bebouwing uitgezonderd ten noorden ervan. Via www.cartesius.be kan de evolutie van de bebouwing worden nagegaan en het is pas op de orthofoto's genomen door het NGI tussen 1969 en 1979 dat de loods en bijhorende parking duidelijk zichtbaar wordt. Op oudere topografische kaarten staat ze nog niet aangeduid.

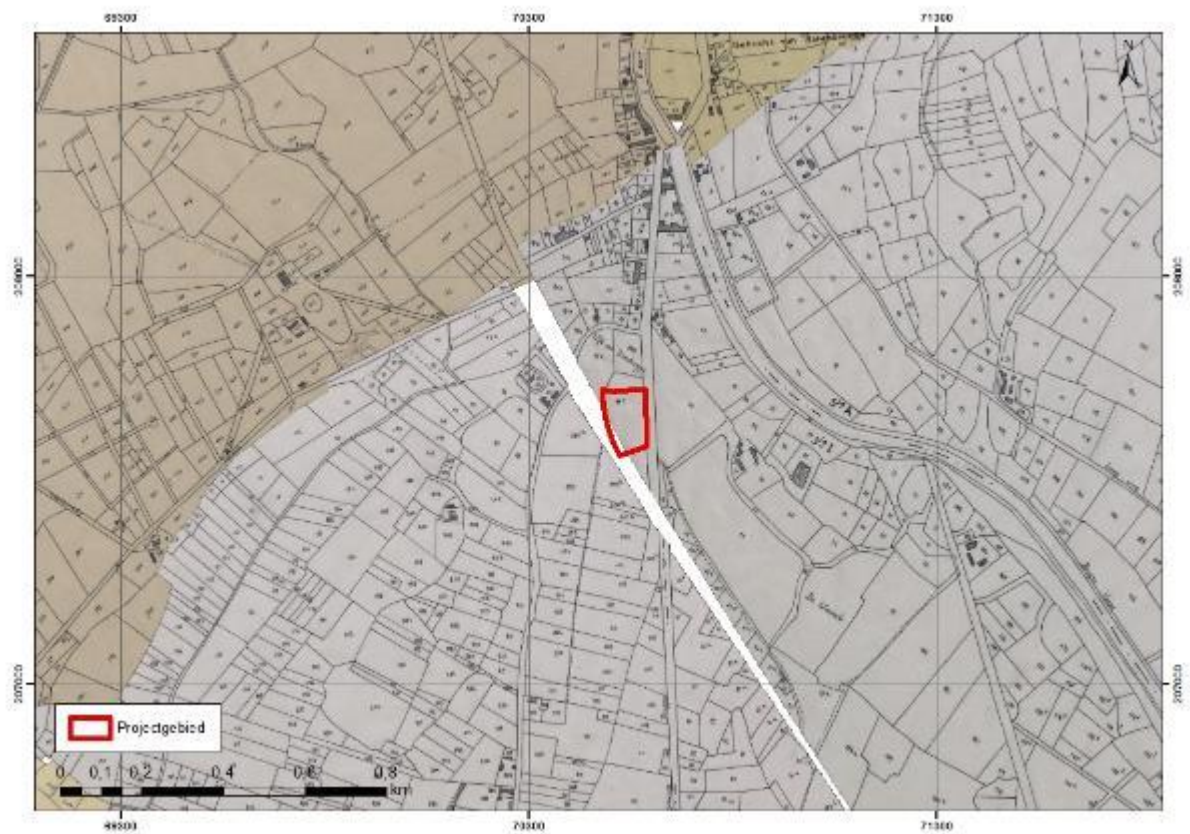
Figuur 15 : Uitsnede kaart van Ferraris, met aanduiding van het projectgebied (rood). (Bron: © Geopunt)

Historisch kennen we Beernem en Oostkamp ook uit de literatuur (Ryserhove 1979):

Oostkamp komt vermoedelijk van de naam "orscamp" (paardenplaats). Een eerste vermelding van de heerlijkheid Orscamp ("Ecclesia Orscamp") komt voor in een document van 1080 waarin de stichtingsakte van het Brugse kapittel van Sint-Donaas van het jaar 961 wordt vermeld. Die stichtingsakte somt een aantal kerken rond Brugge op waaronder die van de parochie "Orscamp". De kerk van Oostkamp zou in 961 aan het Brugse kapittel zijn geschonken. In de loop van de tijd komen volgende schrijfwijzen voor Oorscamp (961 en 1242), Orscamps (1110) en Oorscamp (1324). De meest aannemelijke verklaring voor de naam is de betekenis als paardenkamp, afgeleid van "horse"/"orse". Andere verklaringen zijn dat de gemeentenaam afkomstig is van berenkamp of van een persoonsnaam (nederzetting van "Ors"). Vijf van de dertig heerlijkheden van het Brugse Vrije strekten zich gedeeltelijk uit op het huidige grondgebied van Oostkamp met name Erkegem, Buskensambacht, Oostkamp en Ro(o)de-Nieuwenhove, en De Walschen. Erkegem strekte zich o.m. uit ter hoogte van het nog bestaande gehucht van Oostkamp en een stuk in Zwevezele (Wingene). Het Buskensambacht strekte zich uit in de zuidwestelijke hoek van Oostkamp (Laere, Kaleshoek en Kuipen). De heerlijkheid Roden-Nieuwenhove situeerde zich tussen de Waterstraat en de Kortrijksestraat, tussen de Wilgenbroeken en Steenbrugge, en was deels afhankelijk van de Burg van Brugge en deels van Dendermonde. Heerlijkheid De Walschen was op grondgebied Beernem gelegen maar strekte zich uit tot op het gehucht Moerbrugge (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/22118>).

Figuur 16 : Kaart van Vandermaelen, (midden 19de eeuw) met aanduiding van het projectgebied (rood). (Bron: © Geopunt)

Figuur 17 : Kadasterkaart van Popp (midden 19de eeuw), met aanduiding van het projectgebied (rood). (Bron: © Geopunt).

1.2.3 Archeologische situering

Om een eerste beeld van de gekende archeologische vindplaatsen in het studiegebied te krijgen, werd de Centraal Archeologische Inventaris geraadpleegd. De vermelde literatuur in de CAI werd vervolgens doorgenomen en uitgebreid met andere relevante en recente literatuur. Op basis hiervan wordt een beknopt overzicht geboden van de aard en kwaliteit van de bestaande archeologische kennis rondom het studiegebied, opgedeeld naar archeologische periode (fig. 11). De opzoekingen maakten duidelijk dat ter hoogte het projectgebied en in de omgevende regio voornamelijk vondsten aan het licht zijn gekomen vanaf de middeleeuwen en later.

De vindplaatsen uit de **steentijden** werden ter hoogte van CAI-300089 en 163393 aangetroffen, resp. ter hoogte van Brugge Steenbrugge 2 en Brugge Assebroek 1. CAI-300089 betreft een vondstenconcentratie bestaande uit verschillende bewerkte vuursteenartefacten, onder andere van het Tardenoisientype (Crois 1959). In Brugge Assebroek 1 gaat het om twee ongeretoucheerde afslagen die naar aanleiding van een veldprospectie aan het licht kwamen. Het blijft onduidelijk of de vondsten wijzen op plaggenbemesting van de akkers, dan wel op aanwezigheid van vroegere menselijke bewoning (Soers 1987).

Voor de **metaaltijden** vermelden we de vindplaats *Oostkamp 't Zwarte Gat*, CAI-73354. Begin 1994 werden de plannen goedgekeurd voor de aanleg van een ambachtelijke zone ten noorden van de dorpskern tussen de spoorweg (Brugge-Gent) en de N50 (gewestweg tussen Bergen en Brugge). Deze zone werd in het westen begrensd door de N50, in het oosten door de Kwadeplassstraat en in het noorden door de spoorweg. Reeds bij een terreinprospectie in februari werd volmiddeleeuws aardewerk aangetroffen. Verder beschikt de Vakgroep Archeologie en Oude Geschiedenis van Europa (UGent) over verscheidene luchtopnamen van het terrein. Op de foto's zijn duidelijke sporen, verkleuringen te zien in het gewas. Er werd op basis van de luchtfoto's een sleuf van 50 op 5 m en twee sleuven van 50 op 10 m aangelegd. In de eerste twee sleuven op de oostelijke helft van het terrein tekenden zich tal van sporen af uit de volle middeleeuwen. Aansluitend op de zoeksleuf werd over een periode van vijf weken een bijkomende oppervlakte van 0,5 ha onderzocht. Slechts een 6% tal van het bedreigd areaal kon onderzocht worden.

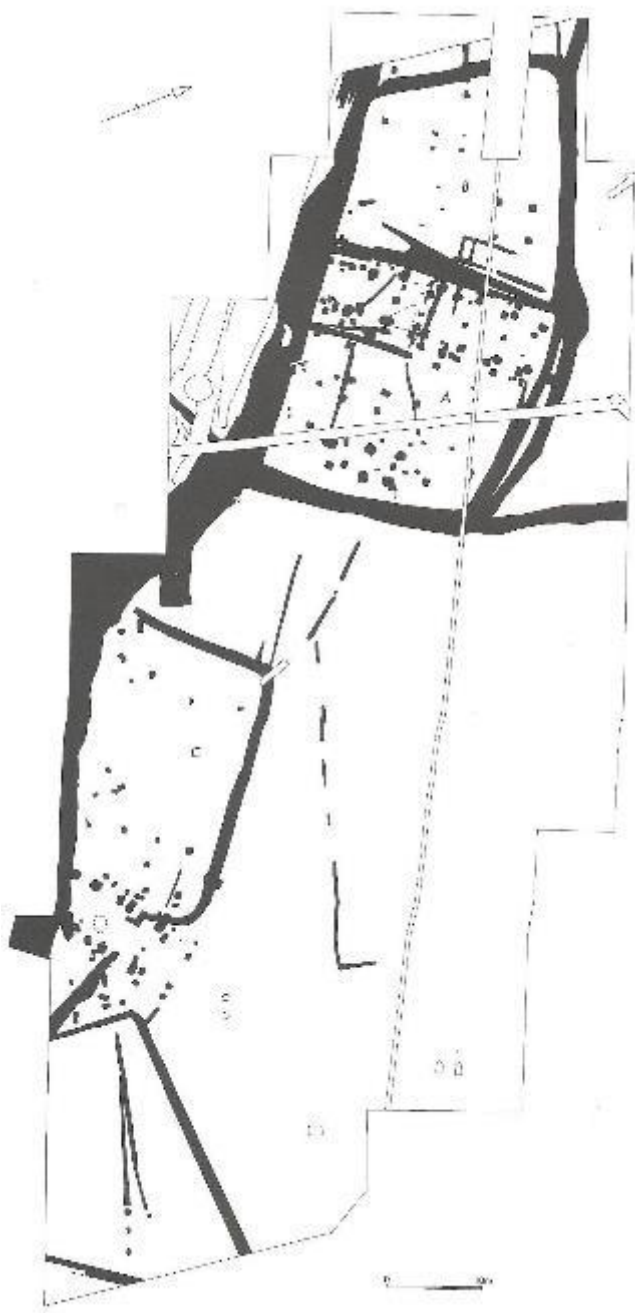

fig. 18: Vindplaats Oostkamp 't Zwarte Gat : algemeen grondplan van de sporen uit de volle middeleeuwen (zwart) en later (A: hoofderf, B: zijerf, C: bijerf) (Hollevoet 1994, p. 209, fig. 5)

Bij het onderzoek kwamen naast de middeleeuwse sporen, ook relevante sporen aan het licht uit de Romeinse periode en de metaaltijden. Het oudste spoor situeert zich in de ZO helft van het opgravingsterrein. Het gaat om een halfcirkelvormige greppelstructuur met een diameter van een 18tal meter. Het spoor leverde geen vondsten op maar wordt oversneden door een kuil met ijzertijdaardewerk. Het kan mogelijk in verband worden gebracht met een grafstructuur/heuvel uit de Bronstijd. Opvallend is dat een ijzertijdgreppel deze structuur lijkt te ontwijken wat er kan op wijzen dat er nog een verhevenheid zichtbaar was in het landschap. De meeste sporen uit de metaaltijden zijn toe te schrijven aan het begin van de late ijzertijd. Het gaat vooral om kleine paalsporen. Enkele hiervan behoren toe aan vier –en zespalige spiekers. Overigens werden nog greppels en verschillende

kuilen aangetroffen. Opvallend was de vondst van een natuurlijke depressie waarin heel wat ijzertijdaardewerk werd aangetroffen. De eigenlijke kern van de nederzetting zal zich buiten het opgravingsareaal hebben bevonden. Meer westwaarts bevonden zich in de zoekseuf ook ijzertijdvondsten (Hollevoet 1994).

Andere nabijgelegen sites met aanwijzing voor een grafheuvelstructuur bevinden zich in CAI-154902 (*Oostkamp Ter Lare circulaire structuur 366*), 154903 (*Oostkamp Wulgebroeken-ZO circulaire structuur 367*), en 154904 (*Oostkamp Wulgebroeken-Z circulaire structuur 368*) (Bourgeois et al. 1998)

Uit de **Romeinse periode** werd ter hoogte 't Zwarte Gat eveneens een greppel en een poel uit de 2de eeuw n.Chr. onderzocht. Deze weinige vondsten en sporen laten vermoeden dat er in de nabijheid zich een Romeinse nederzetting bevond. Romeinse vondsten kwamen eveneens aan bod ter hoogte CAI-71143 en 160467. In beide gevallen gaat het om losse vondsten, die resp. tijdens grondwerken (Crois 1959) en een proefsleuvenonderzoek (Verwerft & Lambrecht 2012) werden verzameld.

De vroegste sporen uit de **middeleeuwen** bevinden zich te *Brugge Abdijhoeve Sint-Trudo* (CAI-306488) waarbij de eerste sporen teruggaan tot de volle middeleeuwen. Ook ter hoogte het 't Zwarte Gat werd een volmiddeleeuwse bewoningskern aangetroffen. Het gaat hier om een centraal erf met woonfunctie, een zijerf en tweede sporenconcentratie (bijerf) ten zuidoosten van eerstgenoemde. Resten van waterputten zijn er niet aangetroffen. In het NW moet zich het eigenlijke woonareaal bevonden hebben. Deze was volledig omgracht en op te splitsen in twee entiteiten. In het zijerf bevonden we enkele verspreide paalsporen en de resten van twee bijgebouwtjes (vierpalige spiekers). In het hoofderf bevond zich het hoofdgebouw. Voorafgaand bevond er zich op dezelfde plaats een vierpostconstructie van 5 op 5 meter. In een eerste fase bestond het hoofdgebouw uit een tweebeukige constructie van 14 op 7 m met een mogelijke aanbouw langs de noordoostelijke kant. In een volgende fase werd deze constructie vervangen door een eenbeukig gebouw van 16 op 6 m (fig. 16). Ten zuiden hiervan bevonden zich heel wat paalsporen en mogelijke bijgebouwen en/of roedenbergen (overdekte hooimijten). In het bijerf meer naar het zuiden toe bevonden zich ook een tweetal fases. Van een NO-ZW georiënteerd gebouw (11x6 m) werden twee rijen paalkuilen aangetroffen en twee toegangspartijen in beide lange zijden. Langs de NO korte zijde bevond zich een zespalige constructie van 7 op 3,5 m. Dergelijke gebouw werd ook aangetroffen bij het hoofdgebouw op het hoofderf. Fase twee in het bijerf betreft een éénbeukige constructie van 11 op 5 m (fig. 17).

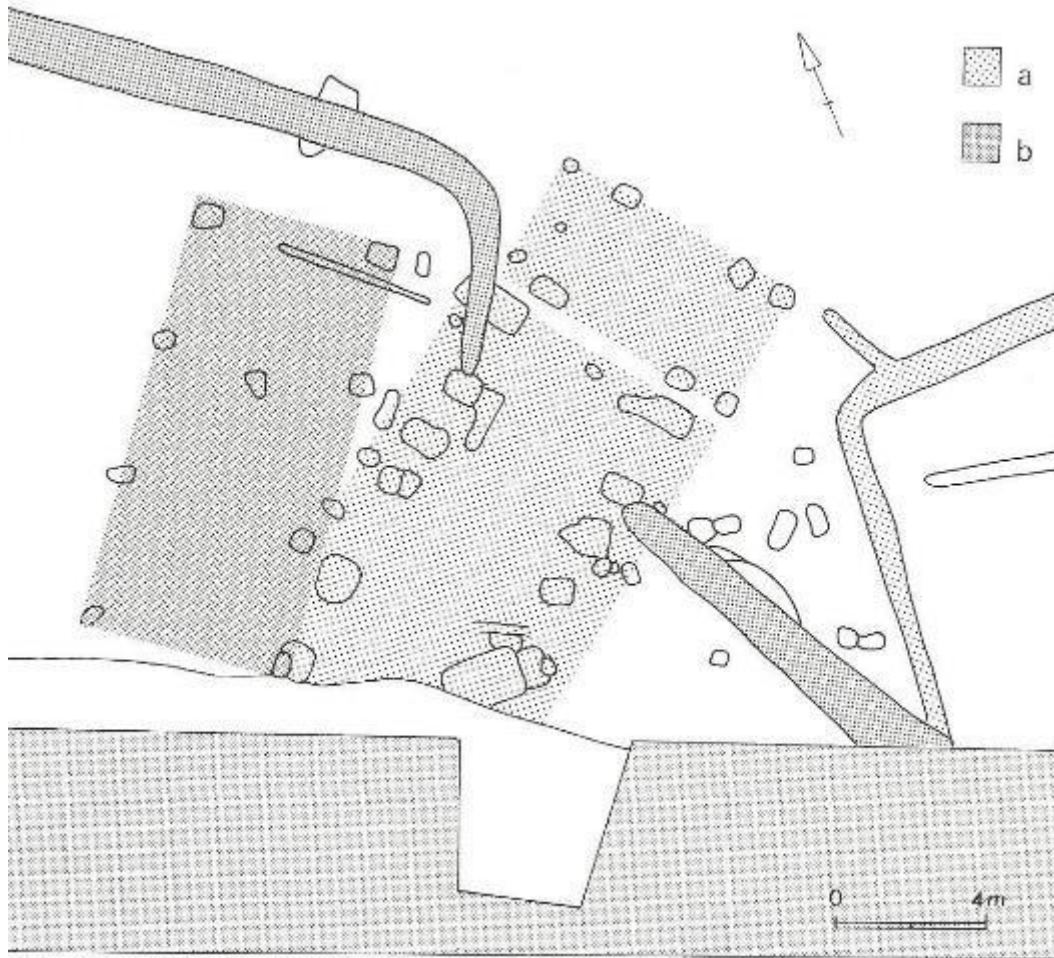

fig. 19: grondplan van het bijerf (fasen a en b) (Hollevoet 1994, p. 211, fig. 7)

Er werden in totaal net iets meer dan 1500 fragmenten aardewerk gerecupereerd alsook een strijkglasfragment en meerdere fragmenten maalsteen in basaltlava uit het Eifelgebied. Het importaardewerk is sterk in de minderheid. Het Rijnlands roodbeschilderd aardewerk, het Paffrath aardewerk en het Maaslands aardewerk waren door een handvol scherven vertegenwoordigd. Vermeldenswaardig is een fragment van een rijkversierde kan van Artesisch-Picardische herkomst. Iets minder dan 95 % van het complex wordt ingenomen door reducerend gebakken aardewerk van lokale of regionale makelij. In de jongere bewoningsfasen vond men rijkversierde waar alsook een weinig rood aardewerk, waaronder duidelijke imitaties van Maaslandse tuitpotten met manchetrand. Dergelijke imitaties werden ook aangetroffen in het grijs aardewerk en lijken eerder thuis te horen in de beginjaren van de late middeleeuwen (begin 13e eeuw). Dergelijke vondsten werden ook gedaan in een afvalcontext van het pottenbakkercentra Oedelem Driekoningen net ten zuiden van de E40. De bewoning situeerde zich in de tweede helft van de 12e eeuw en de beginjaren van de 13e eeuw (Hollevoet 1994).

Losse vondsten uit de (late) middeleeuwen werden aangetroffen te CAI-71143, *Oostkamp Ledeweg 1* en CAI-163393, *Brugge Assebroek 1*. Duidelijke sporen van laatmiddeleeuwse bewoning werden aangetroffen bij proefsleuvenonderzoek in Brugge Ten Briele 5 (Decraemer et al. 2011) en CAI-160467 (Verwerft & Lambrecht 2012).

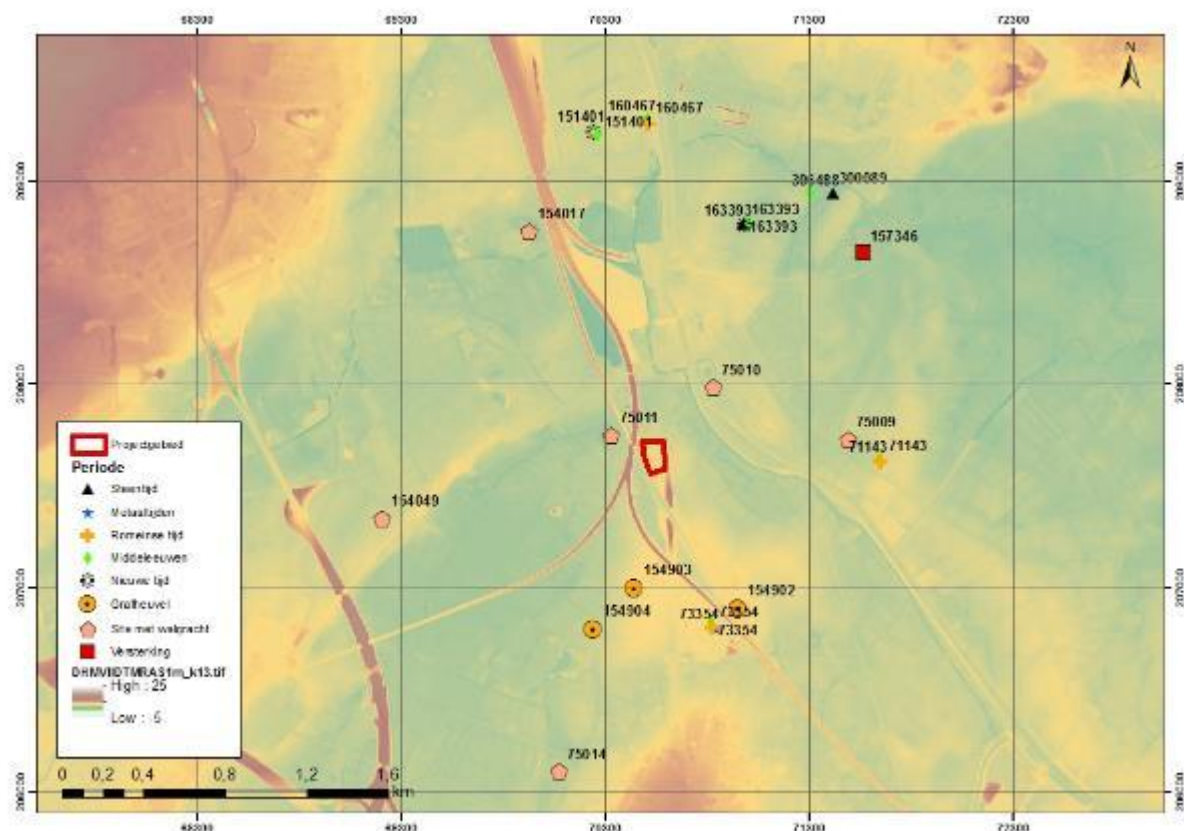
Middeleeuwse hoeves die eventueel vindplaatsen met een walgracht schuilhouden werden aan de hand van luchtfoto's aangeduid ter hoogte CAI-75011, 154017 en 154049 (Apers 2010), en bij CAI-75009, 75010 en 75014 (kadasterkaart van Popp).

Vervolgens vermelden wede vindplaats CAI-157346 *Oostkamp Vossenbergh*. Deze omvatte een circulair figuur met concentrische ringen. Bij het afgraven ervan waren verschillende lagen grond te zien. De exacte betekenis hiervan kon niet worden achterhaald, maar de structuur werd vooralsnog als een **versterking** geïnterpreteerd (Crois 1959).

In de directe omgeving van het projectgebied voerde GATE in 2012 een **vooronderzoek op de spoorlijn Beernem-Oostkamp** (Spoorlijn 50A). Verspreid over het terrein kwamen sporen en vondsten aan het licht die in het paleolithicum, het finaal-neolithicum, de metaaltijden, de Romeinse periode (2^e eeuw n.Chr), vroeg/laat middeleeuwse tijd (1100-1300 n.Chr), post-middeleeuwse periode/vroeg Moderne (17-18^e eeuw) en nieuwste tijden (19-20^e eeuw) gedateerd kunnen worden. 17 vindplaatsen konden onderzocht worden. De restanten van woonplaatsen bevonden zich op de helling van het reliëfrijke gebied, de hoger gelegen gronden dienden waarschijnlijk als akkerland (Deconynck et al. 2012).

1.2.4 Interpretatie en datering onderzoeksgebied

Het projectgebied bevindt zich in een quartair beekdallandschap, ter hoogte van de zuidwestelijke rand van de Vlaamse Vallei. Op kleinere schaal zien we de ligging op de uitloper van een kleine noordwest-zuidoostelijk georiënteerde (zand)rug. Binnen het onderzoeksgebied werd nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Historisch-cartografisch onderzoek toont evenwel de ingebruikname van de gronden als akkerland aan voor het einde van de 18de eeuw. De kans bestaat dat de gronden behoorden tot een middeleeuwse hoeve, gelegen net ten noordwesten van het projectgebied. De op 600m zuidelijk gelegen vindplaats *'t Zwarte Gat* bevat vondsten uit de metaaltijden tot de volle middeleeuwen. Verwacht wordt om ook ter hoogte van het projectgebied dergelijke archeologische sporen vondsten te kunnen aantreffen. Vraagt blijft echter in welke mate de bestaande parking en bebouwing voor verstoring heeft gezorgd.

Figuur 21 : Ligging projectgebied ten opzichte van de omliggende CAI-locaties en DHM (Bron: © Geopunt, Geoportaal Vlaanderen, GDI-Vlaanderen).

1.2.5 Synthese landschappelijk en cultureel kader

Op macroniveau bevindt het projectgebied zich in een quartair beekvalleilandschap ten zuiden van Brugge, net binnen de rand van de Vlaamse Vallei. Vanuit microniveau zien we de ligging op de uitloper van een kleine noordwest-zuidoostelijk georiënteerde (zand)rug. Binnen het onderzoeksgebied werden nog geen archeologische restanten teruggevonden. Historisch-cartografisch onderzoek toont evenwel de ingebruikname van de gronden als akkerland reeds voor het einde van de 18de eeuw. De bodemkaart wijst op de bewaring van matig droge zandleemgronden met een structuur B-horizont (bruine bodems). Het projectgebied met een oppervlakte van ca. 14139 m² is momenteel bebouwd (5416 m²) en quasi volledig ingericht met parkeerplaatsen. De diepte van de verstoring van de huidige bebouwing is vooralsnog onbekend. Indien deze bouwwerken tot in de archeologisch relevante bodemlagen reiken, is de inschatting tot kennisvermeerdering gering. Indien de oude leeflagen onverstoord zijn gebleven, is de trefkans op archeologische vondsten en sporen echter bestaande. In de omgeving werd reeds archeologisch onderzoek uitgevoerd waarbij vondsten vanaf de steentijden tot de nieuwe tijden aan het licht kwamen. De vindplaatsen vanaf de steentijden tot de volle middeleeuwen bevinden zich opvallenderwijs op de iets hoger gelegen terreingedeeltes, we verwijzen hiervoor naar:

- Steentijden: *Spoorlijn Beernem-Oostkamp* (Geen CAI-nr), CAI-300089 en 163393, resp. ter hoogte van Brugge Steenbrugge 2 en Brugge Assebroek 1.

- Metaaltijden: *Spoorlijn Beernem-Oostkamp* (Geen CAI-nr), *Oostkamp 't Zwarte Gat* (CAI-73354), *Oostkamp Ter Lare circulaire structuur 366* (CAI-154902), *Oostkamp Wulgebroeken-ZO circulaire structuur 367* (CAI-154903), *Oostkamp Wulgebroeken-Z circulaire structuur 368* (CAI-154904- uit de metaaltijden.
- Romeinse periode: *Oostkamp 't Zwarte Gat* (CAI-73354), *Spoorlijn Beernem-Oostkamp* (Geen CAI-nr), en andere Romeinse vondsten ter hoogte CAI-71143 en 160467.
- Middeleeuwen: Volle middeleeuwen: *Spoorlijn Beernem-Oostkamp* (Geen CAI-nr), *Brugge Abdijhoeve Sint-Trudo* (CAI-306488), *Oostkamp 't Zwarte Gat* (CAI-73354). Late middeleeuwen: *Spoorlijn Beernem-Oostkamp* (Geen CAI-nr), *Oostkamp Ledeweg 1* (CAI-71143), *Brugge Assebroek 1* (CAI-163393), *Brugge Ten Briele 5* (CAI-151401), *Brugge Ten Briele Vaartdijkstraat* (CAI-160467). Middeleeuwse hoeves: CAI-75011, 154017 en 154049, en bij CAI-75009, 75010 en 75014.

Naar aanleiding van de reeds bestaande bebouwing en de toekomstige afbraak hiervan, dient echter rekening te worden gehouden met de verstoring van het archeologisch niveau of de eventueel bestaande begraven bodemhorizonten.

Hoofdstuk 2 : Landschappelijk bodemonderzoek

2.1 Beschrijvend gedeelte

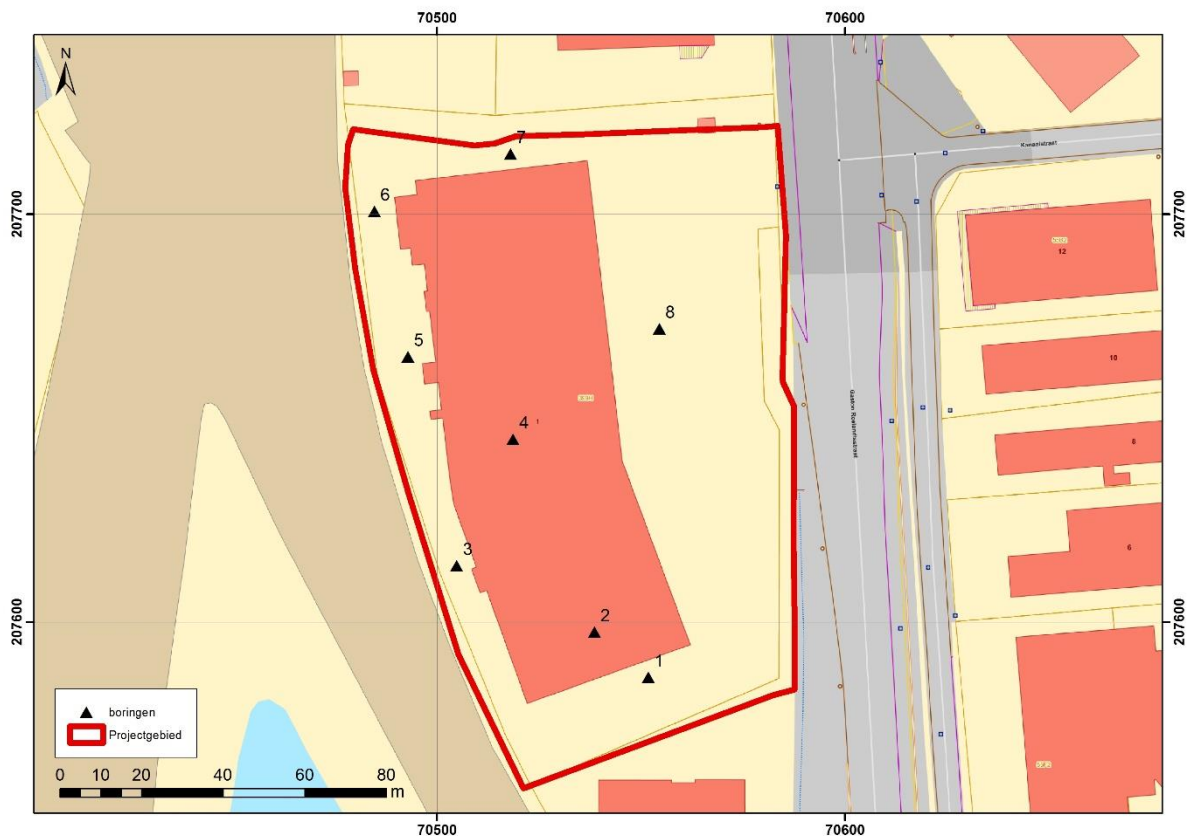
2.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode van het vooronderzoek	2016I222										
Eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan	nvt										
Naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	Pieter Laloo, OE/ERK/Archeoloog/2015/00074										
Bounding box:	<table><tr><td>x</td><td>y</td></tr><tr><td>70475.534</td><td>207721.095</td></tr><tr><td>70587.982</td><td>207721.756</td></tr><tr><td>70474.872</td><td>207559.699</td></tr><tr><td>70589.305</td><td>207559.037</td></tr></table>	x	y	70475.534	207721.095	70587.982	207721.756	70474.872	207559.699	70589.305	207559.037
x	y										
70475.534	207721.095										
70587.982	207721.756										
70474.872	207559.699										
70589.305	207559.037										

Het projectgebied is het zelfde als dat van het bureauonderzoek en bevindt zich ter hoogte van de spie tussen De Gaston Roelandtstraat en de spoorlijn Oostkamp-Brugge (prov. West-Vlaanderen).

De percelen zijn kadastraal gekend als Oostkamp, Afdeling 2, Sectie H, perceelsnummers 399h.

Begin- en einddatum van de uitvoering van het onderzoek	21/9/2016
Relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed	Landschappelijk bodemonderzoek
Overzichtsplan met afbakening van verstoorde zones.	Zie fig. 4

Figuur 22 : kadasterkaart met projectie van de 8 landschappelijke boringen

2.1.2 Archeologische voorkennis

Binnen het projectgebied zelf zijn nog geen archeologische sites aangetroffen. In de omliggende regio vermeldt de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) wel diverse archeologische vindplaatsen die als gevolg van historisch onderzoek, mechanische prospectie, veldprospectie, metaaldetectie of als toevallsvondst aan het licht werden gebracht. Deze vindplaatsen werden bij hoofdstuk 1.2.3 verder toegelicht.

2.1.3 De onderzoeksopdracht

2.1.3.1 Vraagstelling met betrekking tot het onderzochte gebied

Doel van dit landschappelijk bodemonderzoek is om na te gaan wat het archeologisch potentieel is van het projectgebied en wat de impact van de werken hierop is.

Om dit te onderzoeken worden volgende vraagstellingen naar voor geschoven :

- Wat is de bodemopbouw van het onderzochte gebied?
- Waar bevinden zich de reeds verstoorde zones? Hoe diep reikt die verstoring?
- Wat is de omvang en intensiteit van eventuele verstoorde zones?

- Zijn er begraven bodems of paleosols aanwezig die potentieel bezitten ifv prehistorische occupatie?
- Zijn er begraven bodems of horizonten aanwezig die potentieel bezitten ifv andere archeologische fasen of contexten?
- In welke mate heeft antropogene activiteit de bodemopbouw beïnvloed?

2.1.3.2 Randvoorwaarden

Zie §1.1.3.2

2.1.3.3 Beschrijving van de door de initiatiefnemer geplande werken en bodemingrepen geïllustreerd met een overzichtsplan en doorsnedes

Zie §1.1.3.3.

2.1.4 Beschrijving van de werkwijze en strategie van het vooronderzoek

Gezien het feit dat het terrein volledig bedekt is met bebouwing of asfaltparking werd voorgesteld om vlak naast de locaties waar geotechnische sonderingen werden uitgevoerd in functie van de bouwplannen ook betonboringen uit te voeren doorheen de asfaltlaag en de onderliggende kiezelfundering. Van daaruit kon dan manueel verder geboord worden om de graad van verstoring na te gaan. Twee boringen werden binnen het bestaande gebouw uitgevoerd, 6 op de parking rond het gebouw. Hiervan vallen 7 boorlocaties binnen of net buiten de toekomstige gebouwen en 1 op de nieuwe parkeerzone.

De manuele boringen werden uitgevoerd met een Edelmanboor van 7cm diameter. Er werd geboord door een archeoloog onder begeleiding van een aardkundige. Er werd, waar mogelijk tot 1,2m diep geboord.

2.2 Assessment

In het kader van het onderzoek in dit studiegebied werd reeds een bureauonderzoek uitgevoerd. De eerstvolgende delen van het Assessment zijn bijgevolg reeds uitgewerkt in een eerder onderdeel van dit onderzoek (tevens opgenomen in dit rapport). Het betreft de onderdelen *Landschappelijke situering* (§2.2.1.), *Historisch-cartografische situering* (§2.2.2.) en *Archeologische situering* (§2.2.3.). Bij deze onderdelen wordt bijgevolg gerefereerd naar de respectievelijke onderdelen in Hoofdstuk 1.

2.2.1 Landschappelijke situering

Zie §1.2.1.

2.2.2 Historisch-cartografische situering

Zie §1.2.2.

2.2.3 Archeologische situering

Zie §1.2.3.

2.2.4 Interpretatie en datering onderzoeksgebied

Van de 8 boorpunten konden effectief 5 boringen worden uitgevoerd. Alle boringen toonden de sterke graad van verstoring aan. Tot gemiddeld 70cm diep of meer bleken er antropogene pakketten aanwezig. Daaronder stak een lemige zandbodem (S) waarvan de bovenzijde reeds was afgetopt voor de aanleg van de parking en bestaande gebouwen.

Boringen 3, 6 en 7 konden quasi niet geboord worden. Ondanks het feit dat er respectievelijk 57, 46 en 52 cm was voorgeboord, bleek de ondergrond nog te compact en te rijk aan stenen om ze manueel op te boren.

Boring 1 werd net buiten het gebouw geboord. Onder meer dan 70cm asfalt, steenslag en verharding stak een lemig zandbodem waarvan nog enkel de onderzijde van de B-horizont en overgang naar C-horizont was bewaard gebleven.

Figuur 23 : opgeboord boorsediment van boring 1.

Boring 2 werd binnen het gebouw uitgevoerd. Onder de betonvloer van ca. 13cm dik kon tot 75cm diep worden geboord. Dit leverde een sterk antropogeen pakket op met veel steenslag. Op ca. 75cm diepte moest de boring gestaakt worden door de aanwezigheid van grote steenfragmenten die niet opgeboord konden worden.

Figuur 24 : opgeboord boorsediment van boring 2.

Boring 4 werd eveneens in het bestaande loodsgebouw geboord. De opbouw was vergelijkbaar met die van boring 2. Alleen kon hier maar tot 50cm diep worden geboord alvorens te stoten op te stenige ondergrond.

Boring 5 bevond zich tussen het loodsgebouw en de spoorweg. Onder de asfaltlaag van 7 cm dik stak een onderfundering van steenslag van ca. 50cm dik. Daaronder stak het restant van de originele ondergrond. De eerste 20cm van dit lemig zandpakket was vermengd geraakt met de bovenliggende verstoringen. Daarna was het beeld vergelijkbaar met dat van boring 1.

Figuur 25: opgeboord boorsediment van boring 5.

Boring 8 ten slotte kon tot slechts 65cm diep worden geboord. Nadat reeds een wegverharding en onderlaag van steenslag was voorgeboord van ca. 50cm dik, kon nog ca. 15cm manueel worden geboord vooraleer er op een ondoordringbare laag van steenpuin werd gestoten. Ook het opgeboorde sediment was van antropogene aard (steengruis vermengd met zand).

Conclusie

Alle boringen en voorboringen tonen het sterk antropogene karakter aan van het projectgebied. Er mag rekening worden gehouden van een verstoring van de ondergrond tot ca. 70cm diep ten opzichte van het huidige maaiveld. Van de onderliggende bodem is ook de bovenste 50 tot 70cm verdwenen. Wat

2.2.5 Inschatting potentieel tot kennisvermeerdering

Op basis van het gevoerde archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem bleek het projectgebied in een regio te liggen met matig tot hoog potentieel op het aantreffen van archeologische vindplaatsen. Landschappelijk gezien bevindt het zich in een quartair beekdallandschap, ter hoogte van de zuidwestelijke rand van de Vlaamse Vallei. Op kleinere schaal zien we de ligging op de uitloper van een kleine noordwest-zuidoostelijk georiënteerde (zand)rug. Dit zou in normale omstandigheden veel kans geven op het aantreffen van vindplaatsen.

Binnen het projectgebied vonden echter in het verleden reeds antropogene activiteiten plaats met de constructie van een loodsgebouw en omliggende parkeerzone en wegverharding. Dit zorgde voor een verstoring van de bodem tot minstens 70cm diep ten opzichte van het huidige maaiveld. Onder deze antropogene verstoring stak het restant van de originele lemig zandbodem waarvan de bovenste 50 tot 70cm was verdwenen. Deze observaties in combinatie met de relatief ondiepe en eerder lokale geplande ingrepen geven een inschatting dat het potentieel tot kennisvermeerdering inzake archeologische vindplaatsen binnen dit projectgebied eerder klein tot zeer klein is.

2.2.6 Kader exploitatie potentieel tot kennisvermeerdering

Gezien het potentieel tot kennisvermeerdering klein tot zeer klein wordt ingeschat, is er ons inziens geen noodzaak tot het opstellen van een kader ter exploitatie van dit potentieel en kan een archeologienota worden opgesteld op basis van dit archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem.

2.2.7 Samenvatting voor een niet-gespecialiseerd publiek

Op vraag van Groep Vanhee werd een archeologienota op basis van een bureauonderzoek en een landschappelijk booronderzoek opgemaakt. Dit naar aanleiding van de geplande ontwikkeling van vier handelsruimtes ter hoogte van de Gaston Roelandstraat 1 te Oostkamp (prov. West-Vlaanderen). Naast de constructie van een nieuw warenhuis worden drie aaneensluitende handelspanden aangelegd en het oude loodsgebouw afgebroken. Vyvey & partners nv, een architectenatelier uit Nieuwpoort, leidt deze werkzaamheden in naam van Groep Vanhee. Het nieuwe warenhuis wordt in het noordelijke gedeelte van het driehoekige projectgebied aangelegd, de drie aaneensluitende handelspanden zullen in de zuidelijke zone worden opgericht. De nieuwbouw van het warenhuis zal zo'n 2195m² innemen, de drie aaneensluitende panden nemen samen ca. 3470 m² in. De nieuwbouw wordt op reeds geroerde grond gebouwd. Rondom de gebouwen komen er wegenis en parkeergelegenheid. Rondom het huidige gebouw is reeds een asfaltverharding aanwezig.

Gezien het feit dat voor de nieuwbouwconstructie uitgravingen van tot max. 1,2m diep worden voorzien en voor de bijhorende parking uitgravingen van 0,4m diep zouden bij de werken eventuele archeologische vindplaatsen verstoord kunnen worden. Daarom werd na het bureauonderzoek eerst een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd om voorafgaand aan de werken een inzicht te krijgen op de mogelijke aanwezigheid van archeologisch erfgoed en de noodzaak tot eventueel verder vervolgonderzoek in de vorm van een vooronderzoek met ingreep in de bodem.

Dit booronderzoek toonde aan dat bij de aanleg van de bestaande wegverharding en verdere inrichting een groot gedeelte van de ondergrond verstoord is geraakt. Omwille van dit gegeven in combinatie met de aard en diepte van de geplande ingrepen lijkt het kosten-baten niet aangewezen om verder archeologisch vooronderzoek uit te voeren omwille van de zeer kleine kans op het aantreffen van goed bewaarde archeologische vindplaatsen.

2.2.8 Samenvatting voor een gespecialiseerd publiek

Op vraag van Groep Vanhee werd een archeologienota op basis van een bureauonderzoek en een landschappelijk booronderzoek opgemaakt. Dit naar aanleiding van de geplande ontwikkeling van vier handelsruimtes ter hoogte van de Gaston Roelandstraat 1 te Oostkamp (prov. West-Vlaanderen). Naast de constructie van een nieuw warehouse worden drie aaneensluitende handelspanden aangelegd en het oude loodsgebouw afgebroken. Vyvey & partners nv, een architectenatelier uit Nieuwpoort, leidt deze werkzaamheden in naam van Groep Vanhee. Het nieuwe warehouse wordt in het noordelijke gedeelte van het driehoekige projectgebied aangelegd, de drie aaneensluitende handelspanden zullen in de zuidelijke zone worden opgericht. De nieuwbouw van het warehouse zal zo'n 2195m² innemen, de drie aaneensluitende panden nemen samen ca. 3470 m² in. De nieuwbouw wordt op reeds geroerde grond gebouwd. Rondom de gebouwen komen er wegenis en parkeergelegenheid. Rondom het huidige gebouw is reeds een asfaltverharding aanwezig.

Gezien het feit dat voor de nieuwbouwconstructie uitgravingen van tot max. 1,2m diep worden voorzien en voor de bijhorende parking uitgravingen van 0,4m diep zouden bij de werken eventuele archeologische vindplaatsen verstoord kunnen worden.

Uit het bureauonderzoek kwam naar voor dat dit onderzoeksterrein interessante perspectieven bood voor de mens vanaf de steentijden tot en met de late middeleeuwen. De nabijheid van gekende vindplaatsen maakt het aannemelijk dat vondsten uit deze periode kans maken om aangetroffen te worden. Op 600m ten zuiden van het projectgebied werd begin 1994 een opgraving uitgevoerd van een ijzertijd-, Romeinse en volmiddeleeuwse vindplaats. De vondsten en sporen bevonden zich op een kleine zandrug die zich tot het projectgebied uitstrekt.

Het potentieel van het gebied hangt echter af van de bewaring van de bodems. Verder onderzoek via een landschappelijk bodemonderzoek wees op de grote graad van verstoring van de ondergrond. Deze vaststelling in combinatie met de aard en diepte van de geplande ingrepen maakt het kosten-baten niet verantwoord om verder archeologisch vooronderzoek te adviseren omwille van de geringe kans op het verwezenlijken van kennisvermeerdering inzake het archeologisch potentieel van het projectgebied.

3 Bibliografie

Digitale bronnen

www.geopunt.be/

www.cai.be/

<https://dov.vlaanderen.be/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/21818/>

Raakvlak, nieuwsbrief 10/06/2010/

<https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

<http://www.beernem.be/historiek.htm>

<http://cai.erfgoed.net/>

Kaartmateriaal

Ameryckx J.B., Verheye W. en Vermeire R., 1995. Bodemkunde. Gent.

Ferraris J. J. F., 1777, Carte de cabinet des Pays-Bas autrichiens, Ostende, 7

P.C. Popp, 1854, Province de Flandre Occidentale : arrondissement Bruges : canton Ostende. Plan parcellaire de la commune de Breedene : avec les mutations. Echelle 1:5000

Literatuur

Apers T. 2010, Lokalisatie en studie van sites met walgracht rond Brugge aan de hand van luchtfoto's en evaluatie van het analysemateriaal, onuitgegeven masterpaper universiteit Gent

Bourgeois, J., Meganck, M. & Semey, J. 1998: Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormig structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen, II, Archeologische Inventaris Vlaanderen. Buitengewone reeks 5, Gent, pp.67-69;

Cherreté B., Bourgeois J & Meganck M. 2001, Kringen voor de doden: Bronstijdgrafheuvels te Oedelem-Wulfsberge (W-VL.), VOBOV-info, nr 52, pp. 30 -36 .

Crois, R. 1959: Voorhistorische woonplaatsen te Steenbrugge, Biekorf, Westvlaams Archief voor Geschiedenis, Oudheidkunde en Folklore 60.6, 181-184.

De Moor G. & Van De Velde G., 1994. Kaartblad 13, Brugge. Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart. 103 p. Vlaamse Overheid, Dienst Natuurlijke Rijkdommen.

Deconynck J., Mesiaen L., Laloo P., Reniere S., Beek W., Heynssens N., Allemeersch L., Noens G. & Mikkelsen J., 2012, Beernem-Oostkamp, Spoorlijn 50 A, fase 1 + 2. Rapportage van het archeologisch onderzoek 11/06; 8-9-915-16/10/2012**18-27/2; 13/03; 29-30/04; 6-7/05/2013. Gate-rapport 55.

Decraemer J., Hillewaert B., Huyghe J., Van Besien E. 2011, Raakvlak Jaarverslag 2010, Raakvlak Intergemeentelijke Dienst voor Archeologie in Brugge en Ommeland, p.28-29

Deduytsche, A. (1974). Studie van enkele geomorfologische aspecten van het Zuid-Brugse Dallandschap. Onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Rijksuniversiteit Gent, 58 p.

Demeyere F., Bourgeois J. & Crombé P. 2004, Plan d'une maison du groupe de Deûle-Escaut à Waardamme (Oostkamp, Flandre occidentale), *Notae Praehistoricae* 24, pp. 167-173.

Verwerft D. & Lambrecht G. 2012, Resultaten archeologisch proefonderzoek Ten Briele, Brugge, Raakvlak

Hollevoet Y. 1995, Opgraven in 't Zwarte Gat. Een landelijke bewoningskern uit de volle middeleeuwen te Oostkamp (prov. West-Vlaanderen), in: *Archeologie in Vlaanderen*, IV, p.205-217.

Jacobs P., Marechal R., De Ceukelaire M. & Sevens E., 1990, Kaartblad 13 Veurne. Toelichtingen bij de geologische kaart van België –Vlaams Gewest. Belgische Geologische Dienst en Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie, Brussel.

Sergant J., De Mulder G. & De Vijver MV. 2010, Sporen uit de metaaltijden te Oostkamp Nieuwenhove, Hertsberge Papenvijvers 3 & Hertsberge Papenvijvers 4 (gemeente Oostkamp, prov. West-Vlaanderen, België), *Lunula, Archaeologia Protohistorica*, XVIII, pp. 23-29.

Soers K. 1987: Assebroek. *Archeologisch Inventaris Vlaanderen IX*, Gent.

Verwerft D. & Lambrecht G. 2012, Resultaten archeologisch proefonderzoek Ten Briele, Brugge, Raakvlak

3. Bijlagen

- Lijst figuren

Figuurnr.	Onderwerp
1	Situering tov Vlaanderen
2	Uitsnede kadasterkaart met aanduiding projectgebied
3	Uitsnede topografische kaart met aanduiding projectgebied
4	Uitsnede recente orthofoto met aanduiding projectgebied
5	Grondplan bestaande toestand
6	Ontwerpplan
7	Uitsnede uit de Tertiair-geologische kaart
8	Uitsnede uit de Quartair-geologische kaart
9	Uittreksel van de bodemkaart met aanduiding van het projectgebied en de contouren van de quartaire insnijding van de Vlaamse Vallei.
10	Uittreksel bewerkte recente versie bodemkaart
11	De erosiegevoeligheid van de bodems
12	DTM op ruime schaal
13	DTM op lokale schaal
14	Hoogteprofiel
15	Ferrariskaart
16	Uitsnede Vandermaelenkaart
17	Kadasterkaart Popp
18	Vindplaats Oostkamp 't Zwarte Gat
19	Vindplaats Oostkamp 't Zwarte Gat
20	Ligging projectgebied ten opzichte van de omliggende CAI-locaties
21	Ligging projectgebied ten opzichte van de omliggende CAI-locaties en DHM
22	kadasterkaart met projectie van de 8 landschappelijke boringen
23	opgeboord boorsediment van boring 1
24	opgeboord boorsediment van boring 2
25	opgeboord boorsediment van boring 5

- Lijst boringen¹

¹ Deze boorlijst wordt omwille van het sterke antropogene karakter van de boringen niet overgemaakt aan de DOV, gezien DOV voornamelijk geïnteresseerd is in

boornum mer	Datum	type onderzoek	boortype	diameter	techniek	grid	X-coördinaat	Y-coördinaat	hoogteliggi ng maaiveld (m TAW II)	diepte actuele grondwaterafel (cm)	bovengrens zone tijdelijke grondwater afel	bovengrenszone reductiekleuren (permanent grwafel)	classificatie (Bodemkaart van België)	fotonummer(s)	kaartnum mer(s)
B1	21/09/2016	Landschappelijk Bodemonderzoek	Edelman	7 cm	manueel	nvt	70551,76	207586,51	9,77	niet aangetroffen	niet aangetro	niet aangetroffen	Scb	20161222 B1	23
B2	21/09/2016	Landschappelijk Bodemonderzoek	Edelman	7 cm	manueel	nvt	70538,57	207597,56	9,91	niet aangetroffen	niet aangetro	niet aangetroffen	Scb	20161222 B2	23
B3	21/09/2016	Landschappelijk Bodemonderzoek	Edelman	7 cm	manueel	nvt	70504,82	207613,82	9,57	niet aangetroffen	niet aangetro	niet aangetroffen	Scb	20161222 B3	23
B4	21/09/2016	Landschappelijk Bodemonderzoek	Edelman	7 cm	manueel	nvt	70518,63	207644,80	9,92	niet aangetroffen	niet aangetro	niet aangetroffen	Scb	20161222 B4	23
B5	21/09/2016	Landschappelijk Bodemonderzoek	Edelman	7 cm	manueel	nvt	70492,84294	207665,01330	9,68	niet aangetroffen	niet aangetro	niet aangetroffen	Scb	20161222 B5	23
B6	21/09/2016	Landschappelijk Bodemonderzoek	Edelman	7 cm	manueel	nvt	70484,64084	207700,7321	9,62	niet aangetroffen	niet aangetro	niet aangetroffen	Scb	20161222 B6	23
B7	21/09/2016	Landschappelijk Bodemonderzoek	Edelman	7 cm	manueel	nvt	70517,97841	207714,7551	9,76	niet aangetroffen	niet aangetro	niet aangetroffen	Scb	20161222 B7	23
B8	21/09/2016	Landschappelijk Bodemonderzoek	Edelman	7 cm	manueel	nvt	70554,49098	207671,8925	9,7	niet aangetroffen	niet aangetro	niet aangetroffen	Scb	20161222 B8	23

boornummer	classificatie	nummer aardkundige eenheid/laag	benaming aardkundige eenheid	begindiepte (cm)	einddiepte (cm)	nat-vochtig- droog	textuur	kleur	bodemstructuur	fenomenen - processen	grensduidelijkheid ondergrens	grensregelmatigheid ondergrens
B1	OB	1	An	0	7	droog		nvt	nvt		nvt	nvt
B1	OB	2	An	7	52	droog		nvt	nvt		nvt	nvt
B1	OB	3	An	52	72	droog		nvt	nvt		nvt	nvt
B1	Scb	4	BCg	72	120	droog	S	beigebruin	kruimel	oxidatie	geleidelijk	recht
B2	OB	1	An	0	50	droog		nvt	nvt		scherp	recht
B3	OB	1	An	0	57	droog		nvt	nvt		scherp	recht
B4	OB	1	An	0	13	droog		nvt	nvt		scherp	recht
B5	OB	1	An	0	57	droog		nvt	nvt		scherp	recht
B5	OB	2	An	57	70	vochtig	S	heterogeen bruin	kruimel		scherp	recht
B5	Scb	3	C	70	120	vochtig	S	beigebruin	kruimel		scherp	recht
B6	OB	1	An	0	46	vochtig		nvt	nvt		/	/
B7	OB	1	An	0	52	vochtig		nvt	nvt		nvt	nvt
B8	OB	1	An	0	58	vochtig		nvt	nvt		nvt	nvt

- Fotolijst

Fotonummer	Projectcode	sleuf	profielnummer	beschrijving foto	identificatie profiel	Datum	vlak
B1	2016I222	nvt	1	boorprofiel 1	B1	21/09/2016	nvt
B2	2016I222	nvt	2	boorprofiel 2	B2	21/09/2016	nvt
B3	2016I222	nvt	3	boorprofiel 3	B3	21/09/2016	nvt
B4	2016I222	nvt	4	boorprofiel 4	B4	21/09/2016	nvt
B5	2016I222	nvt	5	boorprofiel 5	B5	21/09/2016	nvt
B6	2016I222	nvt	6	boorprofiel 6	B6	21/09/2016	nvt
B7	2016I222	nvt	7	boorprofiel 7	B7	21/09/2016	nvt
B8	2016I222	nvt	8	boorprofiel 8	B8	21/09/2016	nvt